

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 29

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komitenin Serbest Ticaret Anlaşmasının 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/1362 Esas Numaralı Teklifin**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
  - Genel Gerekçesi 4
- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** 6
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 7
- **Muhalefet Şerhi** 9
- **Teklif Metni** 10
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 10
- **Karar Metni** 11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 381370 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararı'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

27.11.2018

Binali Yıldırım

İzmir

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1362)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyonu (PAAMK) ve Batı Balkan menşe kümülasyonu sistemlerine taraf ülkeler arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmalarının (STA) ekinde yer alan menşe protokollerinin kaldırılarak, PAAMK sisteminde uygulanan menşe kurallarının çok taraflı tek bir anlaşmayla düzenlenmesi amacıyla hazırlanan Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Türkiye adına 4 Kasım 2011 tarihinde imzalanarak 1 Şubat 2014 tarihi itibarıyla ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir.

Bölgesel Konvansiyonun uygulamaya konulması ile Türkiye, AB, EFTA, Akdeniz ülkeleri ve Balkan ülkeleri arasındaki STA'ların menşe protokolleri çok taraflı bir menşe protokolüne (Bölgesel Konvansiyon eki menşe kuralları) atıfta bulunacak şekilde yürürlükten kaldırılarak, yeknesak kurallar çerçevesinde işleyen geniş bir çapraz kümülasyon alanı oluşturulacaktır. Söz konusu yeni kümülasyon sisteminin fiilen işleyebilmesi için taraf ülkelerin Konvansiyonu imzalayıp iç onay süreçlerini tamamlaması yeterli olmamakta, Bölgesel Konvansiyon ekindeki menşe protokolünün taraf ülkeler arasındaki tüm STA'ların mevcut menşe protokollerinin yerine geçmesini sağlayacak değişiklik işlemlerinin de ayrı ayrı yapılması gerekmektedir.

Bu itibarla, 15 Haziran 2011 tarihinde Bölgesel Konvansiyonu imzalayan ve 1 Eylül 2012 tarihinde Konvansiyona dahil olan Karadağ ile ülkemiz arasında 1 Mart 2010 tarihinden bu yana yürürlükte bulunan STA'nın "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin II sayılı Protokolünün, anılan Konvansiyona atıfta bulunacak şekilde 20 Aralık 2017 tarihinde Ankara'da imzalanan 1/2017 sayılı Ortak Komite Kararı ile değiştirilmesi öngörülmektedir.

Diğer taraftan, Türkiye-Karadağ STA'sının protokolleri ve eklerine ilişkin teknik nitelikli değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetki verilmesi için 17/11/2009 tarihli ve 5923 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunda değişiklik yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Böylece, STA'nın protokolleri ve eklerine ilişkin teknik değişikliklerin yürürlüğe giriş sürecinin kısaltılması mümkün olabilecektir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-133654

9 Kasım 2018

Konu: Ortak Komite Kararı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

20 Aralık 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite’nin Serbest Ticaret Anlaşması’nın ‘Menşeli Ürünler’ Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararı”nı, Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince, Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetkiyle birlikte onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

07/12/2018

Esas No: 2/1362

Karar No: 15

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 09/11/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın ‘Menşeli Ürünler’ Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değıştiren 1/2017 Sayılı Kararının, Anayasa'nın 90'ncı maddesi gereğince, Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değışikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi” 27/11/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Sayın Binali Yıldırım imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın ‘Menşeli Ürünler’ Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değıştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değışikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 30/11/2018 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen 2/1362 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 06/12/2018 tarihli 4'üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Akdeniz ve Balkan ülkeleri arasında işbirliğini artırmak amacıyla kurulmuş olan Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurullarına Dair Bölgesel Konvansiyona dahil olabilmek amacıyla, Türkiye ile Karadağ arasında yapılmış olan Serbest Ticaret Anlaşmasının değıştirilmesinin onaylanmasının uygun bulunmasının ve Cumhurbaşkanının söz konusu Anlaşmanın Protokol ve Eklerine yönelik değışikliklere doğrudan onay verebilmesinin amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

2010 yılında yürürlüğe giren Türkiye Karadağ Serbest Ticaret Anlaşmasının, ülkemiz ile Karadağ arasında ticaretin serbestleştirilmesi ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla yönelik olduğu,

Serbest ticaret anlaşmalarının öngördüğü tavizli, tercihli rejimin uygulanması için karşılıklı olarak bir mala, örneğin A ülkesi ile B ülkesi arasındaki anlaşmada A ülkesinin malına yönelik bir taviz verildiği, bir başka ülkenin malının bu tavizden yararlanmaması için o malın o ülke menşeli olmasının gerektiği, malın o ülke menşeli olmasını belirleyen birtakım kurallar olduğu ve bu kuralların da her serbest ticaret anlaşmasının ekinde yer aldığı,

Bu çerçevede Avrupa Birliği, EFTA ülkeleri, Balkan ülkeleri, Türkiye ve Akdeniz'i çevreleyen diğer ülkelerin aralarında yaptıkları serbest ticaret anlaşmalarının ekindeki menşe kurallarının birbirinden doğal olarak farklılıklar gösterdiği, bunun da ticaret erbabı için belirsizlik ve zorluk ortaya çıkardığı,

Bu bölgedeki ülkelerin bir araya gelerek bu anlamda yeknesak bir uygulama üretmek üzere 2011 yılında imzaya sunulan Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyonu Bölgesel Konvansiyonunu oluşturdukları, 2014 yılında Türkiye'nin de bu sisteme dâhil olduğu,

Bu bağlamda her ikili serbest ticaret anlaşmasının ekindeki menşe düzenlemelerini bu bölgesel konvansiyonun yeknesak düzenlemesiyle değiştirmesi gerektiği,

Burada yapılan işlemin de Karadağ ile Türkiye Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasındaki menşe kurallarının Pan Avrupa Akdeniz Bölgesel Konvansiyon menşe kurallarıyla değiştirilmesi niteliğinde olduğu,

Türkiye ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komitenin STA'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Ortak Komite Kararının iç hukuk onay sürecinin Karadağ'da tamamlandığı, ifade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci, 3'üncü ve 4'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve Gaziantep Milletvekili Ali Şahin Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Tulay Hatımoğulları Oruç</i>
İstanbul	Denizli	Adana
		(Muhalefet şerhim ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>	<i>Aydın Adnan Sezgin</i>
Ankara	Ankara	Aydın
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Ali Şahin</i>
Bursa	Eskişehir	Gaziantep
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Ümit Özdağ</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>	<i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i>
Karabük	Kayseri	Kocaeli
(Bu raporun özel sözcüsü)		

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun tekliflerine dair muhalefet şerhim aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

2/1362 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanıca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi'ne Muhalefet Şerhimdir;

Söz konusu anlaşmanın veya anlaşmanın ek protokollerinde yapılacak olası değişikliklerin onaylanmasına dair meclis yetkilerinin anayasada belirtilen "güçler ayrılığı ilkesi" ve halk iradesinin temsili ile çelişecek bir şekilde anlaşmada düzenleme yapma ayrıcalığının Cumhurbaşkanı'na devredilmesini doğru bulmuyoruz.

6.12.2018

Tulay Hatimoğulları Oruç

Adana

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANI İZMİR MİLLETVEKİLİ
BİNALİ YILDIRIM'IN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE KARADAĞ
ARASINDAKİ SERBEST TİCARET
ANLAŞMASI TARAFINDAN KURULAN
ORTAK KOMİTENİN SERBEST TİCARET
ANLAŞMASININ ‘MENŞELİ ÜRÜNLER’
KAVRAMININ TANIMI VE İDARİ
İŞBİRLİĞİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN
PROTOKOL İP’SİNİ DEĞİŞTİREN 1/2017
SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN
PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN
DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA
DOĞRUDAN ONAYLANMASINA İLİŞKİN
YETKİ VERİLMESİNE DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 20 Aralık 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite’nin Serbest Ticaret Anlaşması’nın ‘Menşeli Ürünler’ Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- 17/11/2009 tarihli ve 5923 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın protokolleri ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE KARADAĞ
ARASINDAKİ SERBEST TİCARET
ANLAŞMASI TARAFINDAN KURULAN
ORTAK KOMİTENİN SERBEST TİCARET
ANLAŞMASININ ‘MENŞELİ ÜRÜNLER’
KAVRAMININ TANIMI VE İDARİ
İŞBİRLİĞİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN
PROTOKOL İP’SİNİ DEĞİŞTİREN 1/2017
SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN
PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN
DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA
DOĞRUDAN ONAYLANMASINA İLİŞKİN
YETKİ VERİLMESİNE DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4- Teklifin 4’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki
Serbest Ticaret Anlaşması tarafından kurulan
ORTAK KOMİTE'NİN**

Serbest Ticaret Anlaşması'nın "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin Protokol II'sini değiştiren

1/2017 Sayılı KARARI

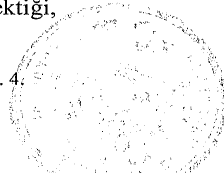
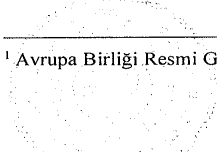
Ortak Komite,

Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ arasında 26 Kasım 2008 tarihinde İstanbul'da imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasını, (bundan sonra "Anlaşma" olarak adlandırılacaktır) ve özellikle söz konusu Anlaşmanın 22'inci Maddesini dikkate alarak,

Anlaşmanın "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin Protokol II'sini (bundan sonra "Protokol" olarak adlandırılacaktır) dikkate alarak,

- (1) Anlaşmanın 22'inci Maddesinin, menşe kurallarını düzenleyen ve Karadağ, Türkiye Cumhuriyeti, Avrupa Birliği (AB) ve AB'nin İstikrar ve Ortaklık Sürecine katılan herhangi bir ülke veya bölge ile menşe kümülasyonuna imkân sağlayan Protokole atıf yaptığı,
- (2) Protokolün 39'uncu Maddesinin, Anlaşmanın 28'inci Maddesi ile kurulan Ortak Komitenin Protokol hükümlerini değiştirmeye karar verebilmesine imkân sağladığı,
- (3) Pan-Avrupa-Akdeniz tercihli menşe kurallarına dair Bölgesel Konvansiyonun¹ (bundan sonra Konvansiyon olarak adlandırılacaktır), Pan-Avrupa-Akdeniz bölgesindeki ülkelerde hâlihazırda yürürlükte bulunan menşe kurallarına dair protokolleri tek bir yasal belgeyle değiştirmeyi amaçladığı,
- (4) Karadağ'ın ve Türkiye Cumhuriyeti'nin Konvansiyonu sırasıyla 15 Haziran 2011 ve 4 Kasım 2011 tarihlerinde imzaladığı,
- (5) Karadağ'ın ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kabule ilişkin belgelerini Konvansiyonun depoziterine sırasıyla 2 Temmuz 2012 ve 4 Aralık 2013 tarihlerinde tevdi ettiği,
- (6) Sonuç olarak, Konvansiyonun 10'uncu Maddesinin üçüncü paragrafının uygulanması ile Sözleşmenin Karadağ'da 1 Eylül 2012 ve Türkiye Cumhuriyeti'nde 1 Şubat 2014 tarihinde yürürlüğe girdiği,
- (7) İstikrar ve Ortaklık Süreci katılımcılarının Pan-Avrupa-Akdeniz menşe kümülasyonu bölgesine Konvansiyon aracılığıyla dâhil edildikleri,
- (8) Konvansiyona geçiş, kümülasyon bölgesinde yer alan tüm Konvansiyon tarafları için eş zamanlı olmamasına rağmen, bu durumun daha önceki Protokoldekinden daha az elverişli duruma yol açmaması gerektiği,

¹ Avrupa Birliği Resmi Gazetesi L 54, 26.2.2013, s. 4.

(9) Bu nedenle Anlaşmanın Protokol II'sinin Konvansiyona atf yapacak şekilde değiştirilmesi gerektiği,

göz önünde bulundurulduğunda

AŞAĞIDA BELİRTİLDİĞİ GİBİ KARAR VERMİŞTİR:

Madde 1

Menşe Kuralları

Protokol, bu Kararın Ek'inde yer alan metinle değiştirilir.

Madde 2

Yürürlüğe Giriş

İşbu Karar, Kararın yürürlüğe girmesine dair iç yasal gerekliliklerin yerine getirildiğini teyit eden son diplomatik notanın alınmasını takip eden ikinci ayın ilk günü yürürlüğe girer.

BUNUN KANITI OLARAK, aşağıda imzası bulunan tam yetkili temsilciler, bu hususta tam yetkili olarak, işbu Kararı imzalamışlardır.

20 Aralık 2017 tarihinde, Ankara'da tanzim edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA

KARADAĞ ADINA

Murat YAPICI

Goran SCEPANOVIC

**Genel Müdür
Avrupa Birliği Genel
Müdürlüğü
Ekonomi Bakanlığı**

**Çok Taraflı ve Bölgesel Ticaret
İşbirliği ve Ekonomik Dış İlişkiler
Müdürlüğü Genel Müdürü
Ekonomi Bakanlığı**

EK

**“Menşeli ürünler” kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin
Protokol II**

Madde 1

Geçerli Menşe Kuralları

1. İşbu Anlaşmayı menşe kuralları bakımından uygulamak amacıyla, Pan-Avrupa-Akdeniz tercihli menşe kurallarına ilişkin Bölgesel Konvansiyonun (Konvansiyon) Lahika I’i ve uygun olduğu hallerde, Lahika II’sinin ilgili hükümleri uygulanır.
2. Konvansiyonun Lahika I’inde ve uygun olduğu hallerde Lahika II’sinin ilgili hükümlerinde “ilgili anlaşma” ya yapılan bütün atıflar, işbu Anlaşma anlamına gelecek şekilde yorumlanır.

Madde 2

Uyuşmazlığın Çözümü

1. Konvansiyonun Lahika I’inin 32’nci Maddesinin kontrol süreçleriyle ilgili olarak, kontrolü talep eden gümrük idareleri ile bu kontrolü yaptıktan sorumlu gümrük idareleri arasında çözülemeyen uyuşmazlıkların ortaya çıktığı durumlarda, bunlar Anlaşmanın 28’inci Maddesinde belirtilen Ortak Komiteye sunulur.
2. Her durumda, ithalatçı ile ithalatçı ülke gümrük idareleri arasındaki uyuşmazlıkların çözümlenmesi o ülkenin mevzuatına göre yapılacaktır.

Madde 3

Protokoldeki Değişiklikler

Anlaşmanın 28’inci Maddesinde belirtilen Ortak Komite işbu Protokolün hükümlerini değiştirmeye karar verebilir.

Madde 4

Konvansiyondan Çekilme

1. Karadağ veya Türkiye Cumhuriyeti’nden herhangi birinin Konvansiyondan çekilme niyetini, Konvansiyonun 9’uncu Maddesine göre Konvansiyon depozitörüne yazılı olarak bildirmesi halinde, Karadağ ve Türkiye Cumhuriyeti, Anlaşmanın uygulanması amacıyla derhal menşe kurallarına dair müzakerelere başlar.
2. Yeni müzakere edilen bu menşe kuralları yürürlüğe girene kadar, çekilme esnasında geçerli olan, Konvansiyonun Lahika I’inin kapsamında olan menşe kuralları ve uygun

olduğu hallerde, Lahika II'sinin ilgili hükümleri, işbu Anlaşmaya uygulanmaya devam eder. Bununla birlikte, Konvansiyonun Lahika I'inin kapsamında olan menşee kuralları ve, uygun olduğu hallerde, Lahika II'sinin ilgili hükümleri, çekilme anından itibaren Karadağ ve Türkiye Cumhuriyeti arasında sadece ikili kümülasyona imkan tanyacak şekilde yorumlanır.

Madde 5

Geçiş hükümleri—kümülasyon

1. Konvansiyonun Lahika I'inin 3'üncü Maddesine bağlı kalmaksızın, Protokol'ün 3'üncü ve 4'üncü Maddelerinde yer alan kümülasyon kuralları, bu Anlaşmanın imzası sırasında Karadağ ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından kabul edildiği şekliyle, Taraflar arasında bahse konu Protokol'ün 3'üncü ve 4'üncü Maddelerinde listelenen Konvansiyon Tarafları bakımından Konvansiyon yürürlüğe girene kadar uygulanmaya devam eder.
2. Konvansiyonun Lahika I'inin 16'ncı Maddesinin beşinci paragrafına ve 21'inci Maddesinin üçüncü paragrafına bağlı kalmaksızın, kümülasyon yalnızca EFTA ülkeleri, AB, Türkiye Cumhuriyeti ve AB'nin İstikrar ve Katılım Süreci'nin katılımcılarını içerdiiğinde, menşee belgesi EUR.1 dolaşım belgesi veya bir menşee beyanı olmalıdır.

